

ČESKÁ VIZE

= deset nejdůležitějších hodnot, na kterých by měla stát budoucnost naší společnosti

KRÁTKÁ (cca 40 řádků, 1 strana A4) ESEJ (sloupek, črta, úvaha, reflexe, komentář, dialog, výzva, poselství, zpráva, dopis, návod, kuchařka, seznam, grafika...) formulovaná pro závěrečný díl ročního cyklu diskusí KABINET HAVEL – Úsvit v Čechách, který se uskuteční 19. listopadu 2009 v Brně. www.usvitvcechach.cz

VLASTIMIL VESELÝ - ČESKÁ VIZE

zveřejněno v Kavárně iDNES.cz v neděli 8. listopadu 2009

Máme-li se pokusit o vytyčení směru pro nás samotné, měli bychom se také zajímat o kompas a směřování našich blízkých nebo sousedů, nechceme-li tedy jít celou cestu sami. Tedy v zemích, od kterých se chceme něco naučit nebo které jsou s námi srovnatelné velikostí, historickou zkušeností apod. Vůbec ne proto, abychom bezhlavě následovali jejich kroky, ale aby nám pomohly se inspirovat a poučit z dobrých i špatných zkušeností – z osvědčených postupů i slepých cest. Potřebujeme **více srovnávání v evropském kontextu** a méně provinční sebezahleděnosti.

Co ještě na cestu potřebujeme?

Rovnost občanů vůči státu v otázce dodržování zákonů - a to ducha i litery, jejichž výklad má bohužel k sobě často příliš daleko. Neustále opravujeme znění zákona a málem povoláváme jazykovědce k vybroušení jeho litery na místo toho, aby se na soudech používal selský rozum, zkušenost a cit pro spravedlnost a volil se ten výklad, který dává smysl. **Vymahatelnost práva** v rozumném čase.

Smysluplnou možnost volby - častěji než jednou za čtyři roky – nezávislých médií, vzdělávacích institucí, komunikačních kanálů, míry soukromí, svého lékaře atd. - s odpovědností za ni.

Pružnější vzdělávací systém, který nezahltí naše děti spoustou informací, ale naučí je lépe se rozhodovat (např. rozpoznat reklamní sdělení), věcně diskutovat, spolupracovat v týmu a připravovat se na celoživotní obměnu znalostí a dovedností v globální konkurenci trhu práce.

Větší podporu podnikatelství (podnikatelského ducha), samostatnosti, tvořivosti, ochoty brát na sebe riziko. Český stát nejvíce dluží střední třídě, která nesla hlavní tíhu transformace. Ještě stále zbytečně staví bariéry těm, kteří zvažují být osobou samostatně výdělečnou, na stát tolik nespolehající. S tím souvisí potřeba nižšího zdanění práce a **zastavení rostoucí korupce, klientelismu a byrokracie**.

Uchování hodnot, na které nelze uplatnit zákony nabídky a poptávky, toleranci k odlišnosti, solidaritu s méně úspěšnými a více pokory před tím, co nás přesahuje. K tomu je třeba **angažovanosti každého z nás ve věcech veřejných** bez nutnosti členství v politických stranách. Pro společnost je zničující, pokud je jejich momentální poměr sil klíčem pro obsazování funkcí v kulturních radách a málem i míst na veřejných parkovištích.

Odpovědnost elit, které se nebojí korigovat mínění většiny a diktát průměrnosti. Nebezpečně klesá jejich vliv ve veřejném prostoru ovládaném zábavnými příběhy populárních ikon a na odiv stavěným plebejstvím.

Odvážnější a mravně bezúhonné politiky, kteří nám dokáží dávat víru a naději svým příkladem a uskutečnitelnou vizí budoucího uspořádání společnosti. Je cynickým výsměchem, když pod vlajkou Pravda vítězí úřaduje prezident, který varuje před přílišným moralizováním a „NGOismem“ a za erozi vlády komunistů oceňuje spíše pasivitu šedé zóny než zásadové postoje disidentů.

V současném režimu našťastí nejsme tolik závislí na vrtoších vrcholných politiků. Svůj život máme především ve vlastních rukou a příslušnost k vlajce si můžeme posilovat i v menších propojených společenstvích, které pro někoho mohou mít nálepku typu „friends, fools and family“. A to je ten nejdůležitější předpoklad k tomu se vydat na správnou cestu.